

Marek Herman

To tajemství je pevný pár

...když žena je královna a muž je král

od autora
bestselleru:
Najděte si svého
marfana

nakladatelství
apak

podzim 2023

MAREK HERMAN

**to tajemství je
pevný pár**

*...když žena je královna
a muž je král*

ty jsi můj největší kamoshek, víš to?
vím, ty můj taky

MAREK HERMAN

to tajemství je
pevný pár

*...když žena je královna
a muž je král*

nakladatelství apak
podzim 2023

© Marek Herman, 2023
© nakladatelství apak, 2023

ISBN 978-80-908701-2-3 (tištěná kniha)
ISBN 978-80-908701-3-0 (elektronická kniha)

já tě vidím

Když došlo jednou za měsíc na velké prádlo, naše mamka ho vždycky chodila prát až úplně dolů do sklepa. Do prádelky. Chodil jsem tam za ní. V obrovském kotli (topila pod ním dřevem) se hřála voda a všude na zemi ležely poházené velké kopy špinavého prádla. Takový barevný mišmaš to byl. Mamka nejprve všechno namáčela v obrovských neckách, aby špína pustila. A co bylo hodně špinavé, prala pak ještě v ruce. Něco se muselo vyvařovat, něco zase zvládla pračka romovka, která usilovně vrkala a točila prádlo dokolečka dokola. A v rohu těsně u vany trpělivě na všechno čekala stará ždímačka značky Perla, taková ta s tenkým červeným šlauchem, ze kterého crčela odstředěná voda. Hrozně jsem se té ždímačky vždycky bál, abych do ní nestrčil ruce, aby mi tam nesklouzly. Všude plno páry, vonělo to pracím práškem a taky mýdlem s obrázkem jelena.

Stačilo, abych dole na konci schodů prošel starým zeleným dveřma, a najednou jsem byl v jiném světě. Vždycky jsem se snažil jít potichu, abych mamku překvapil, ale podařilo se mi to málokdy. Byla sice zabraná do práce, ale většinou se ani neotočila a jenom řekla: já tě vidím.

Jdeš mi pomoci?

Jdu.

Když jsme skončili a i ten poslední kousek prádla visel na šňůře, posílala mě maminka ještě v sušárce zkontrolovat okno. Až úplně dozadu. Běž se podívat, jestli je otevřené. Aby to tady dýchalo. Aby to vonělo. Mígej. Měl jsem to kličkování kolem prádla rád. Sundal jsem si tričko a snažil se chodit rychle, ale zároveň tak, abych se ničeho nedotknul. Prostěradla, košile, ručníky. Byla to moje hra: když se dotknu, zkamením. Když ne, dostanu se až k otevřenému oknu a tam je nový svět. Vyskočím ven a poletím.

Máš to?

Mám.

Otevřené?

Otevřené.

Usmála se: tak to je dobře.

A pak už jsem mazal zpátky do prádelky, protože jsem měl slíbené koupání v těch obrovských dřevěných neckách. Tak už můžu? Můžeš. Bylo to jako moře, ve kterém jsem se mohl ztratit. Normálně jsme se koupali v teplé vodě jenom jednou za týden. Muselo se nanosit dříví a zatopit pod kotlem. Bylo to vždycky v sobotu a ve vaně bylo jenom málo vody. Sotva po gumu z trenek. Tohle bylo něco jiného! Když jsem si sednul na dno necek, voda mi sahala až po bradu. Bylo ta závratné! Spousta mýdlové vody. Spousta páry. Spousta vůně po vymáchaném prádle. Vždycky jsem si představoval, že jsem jako v římských lázních. Viděl jsem před sebou obrázky, které jsem objevil v knížce o starověku: velké kamenné sloupy, bazény s modrou vodou a všude nekonečná korytka a kaskády, ve kterých teče voda nahoru a dolů.

Když prádlo uschnulo, mamka ho druhý den posbírala do velkého proutěného koše a pak trpělivě žehlila. Nerada, ale trpělivě. Na kuchyňský stůl rozložila naši starou šedivou deku s červeným pruhem a začala. To se prostě musí udělat, hošane, víš ty to? Měl jsem rád to její „víš ty to“. V celé kuchyni to vonělo žehlením a pomalu přibývaly vyrovnané komínky: košile, trička, ručníky a taky kapesníky s obrázkem, které se mi vždycky zdály takové nějaké křehké.

Nespadnou, mami? Co by padaly. Prádlo bylo všude. Na jedné židli, na druhé židli, na parapetu u okna, na kuchyňské lince. Nakonec jsme to všechno chodili ukládat do skříněk a skříní. Když je mamka otevírala, vždycky se u toho trošku usmívala. Unavená, ale spokojená. Držel jsem vyžehlené prádlo na rukách a mamka ho přidávala do polic. A když bylo srovnané do fochu, tak ještě někam „mezi“ schovala kousek mýdla. Aby to vonělo. Když skončila, naučeným pohybem si upravila tmavé vlasy: tak a je to, zavíráme a jdeme dál. A tak jsme otevírali a zavírali, až bylo všechno prádlo uklizené. Pak se vrátila do kuchyně, srkla si vystydlého kafe ze svého obitého hrnku a šla dělat něco dalšího, co muselo být hotové.

To všechno je pryč.

Už nebydlíme na hájovně.

Ždímačka je někde ve škarpe.

Maminka je po smrti.

Žádná pára. Žádné moře.

Všechno je fuč.

Můj starý učitel mě dlouhé roky trpělivě učí, že kvalitu života poznám podle hloubky prožitku. Že to je ten klíč. Hloubka prožitku, co jiného bys chtěl, aby to tak asi bylo, Marku? Když to zpochybňuju, tak mi

ještě naloží: prožitek uvnitř těla je bezčasový. Chápeš to? Uvnitř těla není čas. K čemu by tam byl? Vidíš to?

Někdy se to zadrhne a úplně to nevidím.

A někdy to zase ke mně chodí úplně samo.

Třeba když jdu kolem vysočanské prádelny v Drahojce a zezdola ze sklepních oken ke mně zavane vůně čistého prádla z mandlu. Nebo když v obchodě s drogerií zabloudím k mýdlům. Stačí, aby mezi nima bylo to s jelenem. Opatrně vezmu krabičku, zlehka přivoním a jsem tam. Během vteřiny v prádelce o padesát let zpátky. Sedím ponořený v neckách, všude spousta páry a slyším mamku, jak říká: já tě vidím.

Já tebe taky, mami.

S Kamkou věšíme prádlo vždycky spolu.

Vzadu v ložnici máme malinko otevřené okno.

Aby to dýchalo.

A vonělo.

A mezi ručníky nikdy nezapomenu dát mýdlo.

Takže uvnitř to bude asi fakt bezčasové.

Že, mami?

**nejprve srdce dětí
a až teprve potom
definitivně srdce ženy**

Někdy se lidé na semináře vracejí. Někdo už po pár měsících, někdo po několika letech. Největší radost mám, když je na první pohled vidět, jak se lidé za tu dobu, co jsme se neviděli, posunuli. Většinou je to takové přirozené dozrání, kdy se vám roky propíšíou do těla. Zvláštní je, že se člověka většinou pořád drží jeho silná vlastnost. Takový náš podpis, který se projevuje ve všem, co děláme. Jak jíme. Jak mluvíme. Jak řídíme auto. Jak se češeme. Jak řešíme nepříjemné věci. Megakořen. Je furt u vás. S přibývajícíma rokama je sice trochu mírnější a trochu zaoblenější,

ale pořád
tam je

Tomáš přijel po šesti letech. Víтали jsme se už od vchodu, i když jsem si úplně nebyl jistý, kdo to je. Najednou ho bylo všude plno.

Ahoj!!

Ahoj??

Ale pak jsem si vzpomněl. Právě na to, že byl jak velká voda. Tenkrát měl velké dilema a hrozně to řešil: jestli odejít od své ženy a založit novou rodinu, nebo zůstat. Měl dvě děti, to byla ta zlomová věc, která ho trápila. Zamiloval se až po uši a neuvěřitelně to s ním cvičilo. Byl to poctivý a silný chlap, ale mlel tenkrát jak kolovrátek: jak je ta jeho nová žena úžasná, jak se konečně v životě probudil, jak už ví, jak on už teď opravdu ví, a jak to bude všechno úžasné. Po obloze budou lítat růžová prasátka, celý svět bude růžový a všichni se budou mít rádi.

Prostě klasika: ponoříte se hluboko do hormonálního bazénu a **zatemní se vám z toho mozek**. Byly momenty, kdy se s ním nedalo vůbec mluvit. Mlel furt dokola: mám od své ženy odejít a založit druhou rodinu? Nebo mám zůstat? Odejít nebo zůstat? A co ti chudáci děcka? A aby to bylo komplikovanější, tak žena, kterou se chystal opustit, byla fajn. Žádná nenávist, žádné mám tě plné zuby a už to nevydržím ani vteřinu. Spíše otupělá rezignace, protože si spolu zoufale nerozuměli. Studentská láska, poznali se v sedmnácti, vzali v devatenácti. Museli. Prostě dvě malá kuřátka, co spolu sedí ve vlaku, za okny ubíhá krásná krajina zalitá sluncem a všechno vypadá

opojně. Ale nemají nejmenší šanci, protože to jede směr jatka. Všem je to jasné, akorát oni dva to ještě nevědí. Dříve nebo později totiž tvrdě narazí na život. Začne to být těžké a kruté. A málokdo to zvládne.

Ale všechno zlé je pryč, protože on teď konečně potkal tu pravou!

Je to žena mého života, říkal.

Nesmím to podělat, říkal.

Ty máš dvě děti, ona má dvě děti, a to budete mít spolu další?

Nevěděl.

A uživíš pět dětí?

Nevěděl.

Šest?

Nevěděl.

Ale miluje ji, to ví určitě!

No a teď tu po letech stojí. Je vidět, že je spokojený. Je ho pořád plno, ale klidněji. Pořád velký sympaťák, ale vyzrál. To dilema tenkrát vyřešil tak, že opravdu odešel. A novou ženu si vzal. A mají spolu chlapečka.

Takže dohromady pět?
Jo, dohromady pět.
A jaké to je?
Těžké, ale dobré.
A stálo to za to?
Tak půl na půl, řekl bych.
Tak řekni.

Začal: my jsme si s bývalou ženou fakt vůbec nerozuměli. Jiné chutě, jiné barvy, jiné plány. Všechno jinak. Ona na sever, já na jih. Co děláš na severu? Co ty na jihu? Hrůza. Hodně jsme se spolu nadřeli, a stejně to nešlo. To nebyl život, ale zoufalost. Takže s novou ženou přišla velká úleva. Ale fakt velká. Máme toho hodně společného. Nemusím jí vysvětlovat, že jít do lesa je radost. Že plavání je radost. Odpolední kafe je pohoda. Nemusím se zdaleka tak snažit a přitom je to desetkrát lepší, protože si spolu rozumíme a máme rádi podobné věci. Přirozeně nám to plyne. To mě překvapilo a moc se mi to líbí.

Ale?

Ale kdyby se mě někdo zeptal, jestli zakládat novou rodinu, tak bych mu řekl, že ne. Ať to nedělá.

Jestli nejste totálně, ale fakt totálně každý z úplně jiného těsta. Jestli máte jenom krizi, klidně krizi dlouhou jak sviňa, má smysl zamakat a udržet to. Nerozváděl bych se. Protože i v tom novém vztahu stejně nakonec přijdou chvíle, kdy budeš na dně a musíš zabojovat. Taky u nás krize přišly. Protože prostě nemůžou nepřijít.

akorát u toho máš o hodně víc dětí,
jsi o hodně unavenější
a potřebuješ o hodně víc peněz

Ale čert vem prachy. Hlavně zjistíš, že ti na to všechno **zoufale chybí energie**. To je asi to nejhorší, to mě fakt zaskočilo. Šok! Ráno se probudím, všechno je fajn, vedle mě moje žena, ale vím, že za chvílku přiletí malý, a už jenom ta představa mě drtí. Mám ho rád, dýchal bych pro něho. Ale potřeboval bych víc odpočívat, víc spát, dělat věci pomaleji, dělat jich míň! O hodně míň! Nebo bych chtěl na zahradě jen tak sedět a čumět. Ale to nejde. A co jsem měl kdysi krát dva, tak mám teď krát pět. V tom je to občas fakt humus.

Víš, co bylo, Marku, úplně nejtěžší?

Ne.

Její děcka.

Ty moje ještě jakžtakž zvládnou. Ale ty, co jsem vyžnil, to bylo vyloženo na morál. Cokoliv jsem s nima dělal, cokoliv jsme řešili, uvnitř hlavy mi to řvalo: Nedělej to! Je to zbytečné! Ztrácíš čas! Nemá to smysl! To jsem dlouho nemohl rozdýchat, že to tak mám. Že pro mě byly **fakt cizí**.

Proč mi to nikdo neřekl?

A co ti měli říct?

Že se mi budou zdát tak cizí! A že když si tu svoji novou ženu namlouvám, že si nenamlouvám milenkou. **Ale mámu od dětí.**

To jsi nevěděl?

Nevěděl.

Takže tos pak dost čuměl.

Jo. Pochopil jsem, že si musím k jejím dětem najít vztah, jinak to celé půjde do kytek. A skončí to dalším rozvodem. Trvalo mi pět roků, než jsme ten vztah s jejíma děckama k sobě našli. Že to máme dobrý. Že jsme spolu rádi. Že se fakt nasmějem. Už to ve mně neřve, že jsou cizí.

Tak to sis to odpracoval.

Ani mi nemluv. Víš, jak jsi po nás tady na semináři vždycky chtěl jednu větu? Jednu větu, řekněte mi jednu větu, která to celé vystihne. Dělaš to pořád?

Jasně že dělám.

No, tak ta věta je: teprve až si získáš její děti, teprve pak definitivně získáš její srdce.

To je dobré.

Jo. A k tomu mám ještě jednu další: ale nepůjde to skokem, trvá to dlouho. Fakt dlouho. Každý den, pomalu, nepozorovaně. To by měl vědět každý chlap, který uvažuje o nové rodině. Že bez jejích dětí se k ní nedostaneš a vždycky to bude nějak drhnout. Může to trvat roky a bude to dřina.

Líbilo se mi to, usmál jsem se.

Usmál se zpátky: vůbec mě to nenapadlo. Nečekal jsem to. Myslel jsem si, když se máme s mojí novou ženou rádi, že to stačí. Tak nestačí.

Málem jsem to nedal.

Takže pánové, to bychom měli.

Když je to jenom krize, tak držíme a zabojujeme.

Když si přece jenom najdete novou ženu, nejprve dostanete jenom kousek srdce.

Pak si musíte najít cestu k jejím dětem.

Teprve až pak definitivně získáte její srdce celé.

Takže mraky práce. Tuny.

Protože ten, koho si namlouváte, není milenka.
Ale máma od dětí.
A nic silnějšího než mateřská láska není.
Prostě není.

Jo?
Kapito?

propojené světy

Byl jsem se podívat na fotbalový turnaj benjamínků v Nové Horce. Stojím u hřiště, pozoruju malé špunty, jak se nadšeně a vytrvale honí za balónem, jsem do toho zabraný až po ušiska, baví mě to. Najednou si vedle mě stoupne nějaký chlapík.

Vy jste pan Herman?

Překvapeně se k němu otočím: jo.

Co kdysi učil na gymnáziu v Bílovci?

Jo.

A jezdil jste do práce každý den na kole?

Cože??!!

Usmívá se: nezlobte se, že jsem takhle za váma přišel, ale chtěl jsem vám to říct. Vy mě neznáte, ale my jsme vás s chlapama vždycky ráno potkávali, když jste na tom kole jezdil. Červená šustka, černé šortky, baťoh, že?

Jo.

Vždycky jsme se sázeli, jestli pojedete.

A když jo, tak kde vás potkáme.

Pořád jsem trošku nechápal, co mi to vlastně vypráví. Ale on pokračoval: jezdili jsme opačným směrem, víte? Vy ze Studénky do Bílovce, my z Bílovce do Studénky. Každé ráno to tak bylo. V takové malé dodávce jsme jezdili a sázeli jsme se, jestli vás stihnem ještě před vodojemem nebo až za ním. Byl jste takový náš ranní rituál.

Dneska prší. Pojede?

Už mrzne, to asi nepojede.

Ááá, tak jede!

Jen jsem vám to chtěl říct.

Jak se chlapík najednou zjevil, tak zase rychle zmizel. Takový chlapský, úsporný rozhovor to byl. Však víte: žádné velké proslovy, spíše krátké věty. A brzo konec. Podali jsme si ruku a byl fuč. Ale nakonec to bylo fajn. Nechal jsem myšlenky volně běžet hlavou. Tak oni se sázeli, jestli před vodojemem nebo za ním? To by mě ani ve snu nenapadlo. Někdy to ráno byly těžké boje. Přemlouvání. Trápení. Někdy se mi

fakt hrozně nechtělo. Jenom se vůbec probít do garáže pro kolo! A pak se dostat do provozní teploty. Protože občas byla venku syrovina. Někdy urputně chcalo.

Vyjížděl jsem vždycky tak, abych na kostelu v Butowicach stihnul velkou ručičku za pět šest. Zadek přibitý na sedle, oběma rukama jsem pevně drapsnul řídítka, schoval hlavu mezi ramena a snažil se šlapat pěkně v rytmu. Protože cíl byl jasný: dojet do školy do půl sedmé. Ale nejlíp za deset půl. Když foukal silný vítr, nadával jsem a bručel: kašlu na to, vyseru se na to! Když bylo hezky a foukalo mi do zad, byl jsem spokojený: dobře to jede, dobře! Trochu osamělý svět. Můj ranní svět. A najednou se dozvídám, že byl součástí světa někoho jiného. Pro chlapy z dodávky jsem byl ten chlapík na kole. Červená šustka a černé šortky. Sedm roků a nevěděl jsem o tom. A pak mi došlo, že to mám podobně. Že to tak vlastně máme všichni. Potkáváme kolem sebe jiné lidi a ti jsou součástí našich světů. A vůbec o tom nemusí vědět.

Bazén v Kopřivnici. Dlouhé roky jsme tam sobotu co sobotu potkávali pana údržbáře. Takový sympatický menší pán s bříškem a děsně černýma hustýma vlasama, co se pořád dobrácky umíval. Furt. Takže

když naše holky začaly jezdit na bazén samy, vždycky jsem se ptal: tak co, byl tam čert? Jo, byl. A smál se? Jo, smál. Tak to byl dobrý bazén. Jo, byl.

U nás v Karlíně zase máme řezníka, co má pořád nějaké hlášky a sranduje. Jednou přišel nakupovat chlapík, co si nechal na hlavě přilbu (přijel na motorce). Pan řezník se usmál a hlásí: BUBÁKŮM NEPRODÁVÁME! Smála se celá řada vážených nakupujících. Jindy přišla maminka s malou pětiletou holčičkou, co nadšeně lízala zmrzlinu. Té zase tvrdil, že dokud mu nedá líznout té vanilkové, tak mamince nic neprodá. Budete bez masa! Ale vážně! Tak co, dáš mi teda líznout? Malá váhala, maminka se smála. A maso nakonec dostali. Máme našeho řezníka srandistu rádi. Takže když přijdu z nákupu, Kamka se mě ptá: tak co, byl tam? Byl. A co říkal? A já pak musím všechno vyprávět. Když tam náhodou není, nějak to není ono.

Nejlepší je ale naše babi. Když za ní přijedeme, tak na nás v Žerotínce mává v okně. Nevím, jak to dělá, ale vždycky tam je. Je strašně ráda na zahradě, je tam furt! Ale když přijedeme, tak prostě stojí v kuchyňském okně a mává. Asi na to má nějaký šestý smysl nebo co. A někdy i trošku štěstí. Nevím. Ale

sotva vypnu motor a podívám se nahoru směrem k oknu, tak tam prostě je. Mává a směje se, jako by celá zářila. Někdy schválně trochu zpomalím, abych maličko oddálil ten okamžik, než se to zase stane. Než zastavíme. Než ji uvidíme. Už navždycky budu mít dům na konci Žerotínky spojený s naší mávající babi.

Je jako přístav.
A umí se smát očima.
Krásně se směje.

Vlastně jsem spokojený, jak je to všechno zařízené. Jak jsme si navzájem součástí svých světů. A že o tom nemusíme vůbec vědět. Až zase budu na Moravě, zkusím natrefit na pana čertového údržbáře v bazénu v Kopřivnici. Uvidím, jestli tam po těch letech bude ještě pořád údržbovat. Vydržel mu úsměv?

Doufám, že jo.

Jo a vezmu si s sebou kolo. Ráno si přivstanu a vyjedu ze Studénky směr Bílovec. Tak jako kdysi. Než bych si myslel, že potkám ty hošany v dodávce. To ne. Jen si prostě projedu trasu, po které jsem celé ty

roky na kole jezdil. A pořádně se do toho opřu. Zpomalím nejdřív až za vodojemem. Člověk totiž nikdy neví.

Kdyby přece jenom náhodou jeli.
A ty světy by se zase propojily.

edni, ehni, šum

Vyprávěla mi to jedna máma. Mají doma dva kluky. A koupili si psa. Jmenuje se Ludvík. Měla trochu strach, jak to bude. Štěně je jako další malé děčko. Ale povedlo se a je to krásné. Pejsek pochopil, kde je jeho místo ve smečce, a přirozeně zapadnul. Poslouchá paničku. Schovává se před manželem. Bojuje s Fílou, to je ten starší. Nejvíce si rozumí s Honzíkem, který nemá ještě ani dva a půl roku. Někdy je mu těžko rozumět. Občas si šlápne na jazyk, občas něco nedopoví. Každý den přijde s nějakým novým slovem, kterému nikdo nerozumí.

Ale Ludvík ho poslouchá na slovo.

Edni!

A Ludvík sedne.

Ehníííí.

A Ludvík lehne.

Šum!

A Ludvík přiběhne, protože šum přece znamená pojd' ke mně.

Usínají spolu. Mají misky se stejným obrázkem. Minulý týden našli malého po obědě v psí boudě. Je to krásné, jak si dvě štěňata spolu rozumí. Máma je z toho nadšená. Dojatá. Jako by nám předtím něco doma chybělo, jako by tu bylo prázdné místo. Najednou jsme komplet. Ale bála jsem se toho. Pes je hrozně moc starostí. Všichni mi říkali nedělej to! Zblázníš se z toho. Ale já jsem si nemohla pomoci. A když jsme si Ludvíka vezli domů, byla jsem **naprosto šťastná**.

Zeptal jsem se: kolik ty máš vlastně sourozenců?

Dvě ségry. Byly jsme doma tři.

Tak teď už jsou ti vaši kluci taky tři, ne?

Aha, no jo.

A ty jsi nejstarší?

Prostřední.

A s kým sis nejlíp rozuměla?

S tou mladší. Byly jsme jak dvojčata.

Tak to se ti vrátilo taky zpátky, ne?

Co myslíš?

No... tak, jak jste to spolu měly vy dvě se ségrou, tak to má teď Honzík s tím štěnětem.

Fakt?

Možná. Asi jo.

K tomu, abychom byli v životě spokojení, potřebujeme najít „svoje doma“. To je přece ten základ. Celý život to hledáme. Místo, kde nám bude dobře. Člověka, se kterým si budeme rozumět. Děti, které budeme vychovávat. Hluboko uvnitř máme uložené **obrazy a vzorce**, jak bychom to chtěli mít. Většina z nich se utvoří do šesti let. Vedou nás. Sníme o nich. **Přitahují nás**. A když se k nim přiblížíme, přirozeně to do sebe zapadne. A my jsme pak spokojení.

protože to, co žijeme,
konečně odpovídá tomu, jak to máme uvnitř

Pocházím ze tří dětí, chci tři děti.
Rozuměla jsem si s nejmladší ségrou.
A tak bych byla moc ráda, kdyby si u nás ti dva
nejmenší taky spolu rozuměli.

Do skládačky mi ale chybí ten třetí.
A tak začnu chtít psa.
Vlastně ani nevím proč.
Děje se to tak nějak samo.

A tak koupíme štěně a ono si nás krásně načte.
Rozklíčuje naše touhy a přání.
Obrazy z dětství.

Cokoli.

A my jednoho dne uslyšíme, jak malý zavolá edni,
ehni, šum!
A pejsek si poslušně sedne, lehne a běží k nám.

Co jiného by asi tak dělal?
U nás takovým povelům rozumí přece každý.

Je to naše doma.
Edni, ehni, šum!